

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Milana Taubera, soudce Vadima Hlavatého a soudkyně Pavly Klusáčkové v právní věci

žalobkyně: **V. H.**, narozena X
státní příslušnost: Ukrajina
bytem X

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného spočívajícím v prohlášení zániku oprávnění žalobkyně k pobytu za účelem dočasné ochrany ke dni 23. 11. 2025

takto:

- I. Zásah žalovaného spočívající v tom, že prohlásil zánik oprávnění žalobkyně k pobytu za účelem dočasné ochrany ke dni 23. 11. 2025, byl nezákonný.
- II. Žalovanému se zakazuje pokračovat v porušování práv žalobkyně a přikazuje se mu, aby obnovil stav před prohlášením zániku oprávnění žalobkyně k pobytu za účelem dočasné ochrany ke dni 23. 11. 2025.
- III. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje M. S.

Odůvodnění:

I. Základ sporu a obsah žaloby

1. Žalobkyně se žalobou domáhá ochrany před nezákonným zásahem žalovaného, který měl spočívat v prohlášení zániku jejího oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany ke dni 23. 11. 2025.
2. Žalobkyně v žalobě uvádí, že do ČR přicestovala dne 1. 2. 2022 na základě víza k pobytu do 90 dnů za účelem zaměstnání. Po vypuknutí války na Ukrajině zde v dubnu 2022 požádala o dočasnou ochranu, která jí byla udělena, následně si ji pravidelně prodlužovala. Dne 30. 11. 2025 jí žalovaný e-mailem sdělil, že došlo k zániku její dočasné ochrany.
3. Žalovaný svůj postup opřel o § 5 odst. 8 písm. e) zákona č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „Lex Ukrajina“), dle něhož oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany zaniká po uplynutí 90 dní, kdy bylo místem pobytu cizince sídlo správního orgánu podle § 6 odst. 4 Legis Ukrajina. Žalobkyně neznala důvod, proč byla její adresa pobytu přehlášena na tzv. ohlašovnu. Mohlo dojít k pobytové kontrole, během níž se nacházela v práci; žalobkyně však nadále pobývá na předmětné adrese.
4. Poté se žalobkyně dne 2. 12. 2025 dostavila do Krajského asistenčního centra pomoci Ukrajině v Praze, aby znovu požádala o udělení dočasné ochrany, žádost jí však byla vrácena jako nepřijatelná, neboť nebyla osobou dle § 3 Legis Ukrajina (ke dni 24. 2. 2022 nepobývala na Ukrajině). Žalobkyně si je nyní vědoma toho, že dočasnou ochranu v ČR neměla v roce 2022 získat, v inkriminované době však o ni požádala v dobré víře, dočasná ochrana jí byla udělena a žalobkyně ji v dobré víře využívala po dobu více než tři a půl roku.
5. Žalobkyně poukázala na to, že se dle § 5 odst. 7 Legis Ukrajina ve spojení s § 16 zákona č. 221/2003 Sb., o dočasné ochraně cizinců, ve vztahu k odnětí dočasné ochrany neužijí ustanovení správního řádu o přezkumném řízení. Důvody pro odnětí dočasné ochrany dle zákona č. 221/2003 Sb. jsou stanoveny v jeho § 10, přičemž žalobkyně žádný z nich nenaplnila. Důvod zániku oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany dle § 5 odst. 8 písm. e) Legis Ukrajina tudíž dle žalobkyně obchází výlukou přezkumného řízení. Dodala, že § 10 zákona č. 221/2003 Sb. jde nad rámec úpravy směrnice Rady 2001/55/ES (dále jen „směrnice o dočasné ochraně“), zde ovšem nejde o stav, kdy by žadateli byly přiznány méně výhodné podmínky než dle směrnice o dočasné ochraně.
6. Žalobkyně měla za to, že je § 5 odst. 8 písm. e) Legis Ukrajina v rozporu s právem EU, konkrétně čl. 8 odst. 2 směrnice o dočasné ochraně a s recitálem č. 17 prováděcího rozhodnutí Rady (EU) 2022/382 (dále jen „prováděcí rozhodnutí“). Absence hlášené adresy pobytu ve státě, který dočasnou ochranu poskytuje, nemůže být důvodem neudělení dočasné ochrany, resp. jejího zániku, neboť to nevyplývá ze směrnice o dočasné ochraně. Směrnice o dočasné ochraně neupravuje důvody odnětí dočasné ochrany vůbec, zákon č. 221/2003 Sb. je nad rámec této směrnice sice upravuje, ovšem nezmiňuje absenci adresy pobytu. Dle žalobkyně jsou tím *de facto* rozšířeny důvody pro neudělení dočasné ochrany dle čl. 28 směrnice o dočasné ochraně. Žalobkyně přitom označila za rozporný s právem EU již fakt, že je doklad o ubytování vůbec vyžadován, ač to nevyžaduje směrnice o dočasné ochraně; to však samo o sobě nebylo předmětem zásahu žalovaného.

Shodu s prvopisem potvrzuje M. S.

7. Žalobkyně podotkla, že dle recitálu č. 12 směrnice o dočasné ochraně z podstaty minimálních norem vyplývá pravomoc členských států zavádět nebo udržovat opatření příznivější pro osoby požívající dočasné ochrany. Totéž vyplývá z recitálu č. 17 prováděcího rozhodnutí, dle něhož může být vnitrostátní systém méně příznivý jen tehdy, zajistí-li členský stát doplňková práva dle směrnice o dočasné ochraně, což ČR dle žalobkyně neučinila. Dle žalobkyně není přípustné, aby byla na základě směrnice o dočasné ochraně přijata taková vnitrostátní úprava, která zhoršuje postavení vysídlených osob a klade jim další překážky k získání dočasné ochrany.
8. Žalobkyně pak odkázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 9. 2024, č. j. 2 Azs 111/2024-29, Sb. NSS 4638/2024, a rozsudek zdejšího soudu ze dne 25. 9. 2025, č. j. 10 A 81/2025-41, jenž výslovně uvedl, že je § 5 odst. 8 písm. e) Legis Ukrajina v rozporu s právem EU.
9. Žalobkyně navrhuje, aby soud prohlásil zásah žalovaného spočívající v prohlášení zániku jejího oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany ke dni 23. 11. 2025 za nezákonný a zakázal žalovanému pokračovat v porušování jejích práv a přikázal mu obnovit stav před tímto prohlášením.

II. Vyjádření žalovaného k podané žalobě

10. Žalovaný ve vyjádření k žalobě nejprve zrekapituloval skutkové okolnosti věci. Žalobkyni byla dočasná ochrana v ČR udělena dne 21. 4. 2022, následně si ji prodlužovala, naposledy do 31. 3. 2026. Dne 25. 8. 2025 ovšem Policie ČR provedla pobytovou kontrolu na adrese pobytu žalobkyně s tím, že žádný z cizinců hlášených na této adrese se zde trvale nezdržuje. Žalovaný proto postupoval tak, jak mu ukládá § 6a odst. 3 písm. a) Legis Ukrajina a ke dni 25. 8. 2025 zrušil u žalobkyně údaj o místě hlášeného pobytu. Od tohoto dne se místem pobytu žalobkyně stala adresa pracoviště žalovaného v Praze.
11. Vzhledem k tomu, že místo pobytu žalobkyně bylo po dobu více než 90 dnů (od 25. 8. 2025 do 23. 11. 2025) hlášeno v sídle pracoviště žalovaného, došlo dne 23. 11. 2025 k zániku dočasné ochrany, resp. k zániku jejího oprávnění k pobytu na území za účelem dočasné ochrany dle § 5 odst. 8 písm. e) zákona č. 65/2022 Sb. Žalobkyně poté dne 2. 12. 2025 podala opakovanou žádost o dočasnou ochranu, která byla vyhodnocena jako nepřijatelná dle § 5 odst. 1 písm. b) Legis Ukrajina, neboť nebylo prokázáno, že je žalobkyně osobou dle § 3 Legis Ukrajina, což žalobkyně potvrdila i v žalobě.
12. Žalovaný měl za to, že přesvědčení žalobkyně o rozporu § 5 odst. 8 písm. e) Legis Ukrajina s právem EU je mylné, přičemž je důsledkem nerozlišování oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany (pobytový titul) a dočasné ochrany jako takové (status dle práva EU). Dle § 2 Legis Ukrajina se dočasnou ochranou rozumí oprávnění k pobytu na území České republiky podle zákona o dočasné ochraně cizinců za účelem poskytnutí dočasné ochrany na území České republiky v návaznosti na prováděcí rozhodnutí. Legis Ukrajina tedy dočasnou ochranou nerozumí dočasnou ochranu vyhlášenou prováděcím rozhodnutím, ale samotné pobytové oprávnění na základě čl. 8 odst. 1 směrnice o dočasné ochraně. Směrnice o dočasné ochraně ukládá členským státům povinnost vydat osobám požívajícím dočasně ochrany povolení k pobytu, ovšem pokud jde o proces získání tohoto pobytového oprávnění, zjevně nechává tuto otázku evropský zákonodárce na vnitrostátním právu členských států. Stejně tak neřeší konkrétní podobu tohoto pobytového oprávnění, jeho platnost a způsob prodlužování.

13. Proto má dle žalovaného členský stát možnost stanovit, za jakých podmínek platnost tohoto pobytového oprávnění skončí, zda uplynutím doby nebo na základě jiné skutečnosti. Skončení či zánik platnosti pobytového oprávnění z titulu dočasné ochrany neznamená, že takovou osobu členský stát vylučuje z dočasné ochrany úplně, tedy nad rámec čl. 28 směrnice o dočasné ochraně. V případě, že u takové osoby není dán některý z důvodů uvedených v čl. 28 směrnice o dočasné ochraně, je členský stát povinen vydat pobytové oprávnění z titulu dočasné ochrany znovu.
14. Žalovaný navrhuje, aby soud žalobu zamítl jako nedůvodnou.

III. Posouzení žaloby Městským soudem v Praze

15. Městský soud v souladu s § 82 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), přezkoumal popsany skutkový děj. Vycházel přitom ze skutkového a právního stavu ke dni svého rozhodnutí (§ 87 odst. 1 s. ř. s.).
16. Soud ve věci rozhodl bez nařízení jednání podle § 51 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobkyně i žalovaný s tímto postupem souhlasili, resp. nevyjádřili nesouhlas s rozhodnutím věci bez nařízení jednání. Důvodem pro nařízení jednání nebylo ani provádění dokazování, jelikož jak plyne z níže uvedeného, pro rozhodnutí soudu postačovalo posoudit právní stránku věci.
17. Soud podotýká, že žaloba v této věci je přípustná. Soud tak činí s ohledem na to, že dle § 5 odst. 2 část věty za středníkem Legis Ukrajina je vyloučen soudní přezkum vrácení žádosti o dočasnou ochranu pro nepřijatelnost. V nyní projednávané věci se ovšem jednak řeší zánik dočasné ochrany, jednak je § 5 odst. 2 Legis Ukrajina dle rozsudku Soudního dvora EU (SDEU) ze dne 27. 2. 2025 ve věci C-753/23 *Krasiliva* rozporný s čl. 47 Listiny základních práv EU.
18. Žaloba je důvodná.
19. Podle čl. 8 odst. 1 směrnice o dočasné ochraně členské státy přijmou opatření nezbytná k zajištění povolení k pobytu osobám požívajícím dočasné ochrany, a to na celé období trvání ochrany. Za tímto účelem budou vydány potřebné dokumenty nebo jiné rovnocenné doklady.
20. Podle čl. 8 odst. 2 směrnice o dočasné ochraně bez ohledu na dobu platnosti povolení k pobytu uvedených v odstavci 1 nesmějí členské státy osobám požívajícím dočasné ochrany přiznávat méně výhodné podmínky než ty, jež jsou stanoveny v člancích 9 až 16.
21. Podle recitálu č. 12 směrnice o dočasné ochraně z podstaty minimálních norem vyplývá pravomoc členských států v případě hromadného přílivu vysídlených osob zavádět nebo udržovat opatření příznivější pro osoby požívající dočasnou ochranu.
22. Podle recitálu č. 17 prováděcího rozhodnutí toto rozhodnutí je slučitelné s vnitrostátními systémy dočasné ochrany, které lze považovat za provedení směrnice 2001/55/ES, a lze je uplatňovat jako doplněk k nim. Pokud má členský stát vnitrostátní systém, který je příznivější než úprava podle směrnice 2001/55/ES, měl by mít možnost jej nadále uplatňovat, protože v uvedené směrnici se stanoví, že členské státy mohou pro osoby požívající dočasnou ochranu stanovit nebo zachovávat příznivější podmínky. Pokud by však vnitrostátní systém byl méně příznivý, měl by členský stát zajistit doplňková práva stanovená ve směrnici 2001/55/ES.
23. Podle § 6a odst. 3 písm. a) Legis Ukrajina Ministerstvo vnitra dále zruší údaj o místě hlášeného pobytu, jestliže se cizinec na místě hlášeného pobytu nezdržuje déle než 15 dnů, a to na základě informace Policie České republiky.

24. Podle § 5 odst. 8 písm. e) Legis Ukrajina *oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany dále zaniká po uplynutí 90 dní, kdy bylo místem pobytu cizince sídlo správního orgánu podle § 6 odst. 4.*
25. Soud zdůrazňuje, že předmětem žaloby a soudního přezkumu není udělení dočasné ochrany žalobkyni dne 21. 4. 2022 (jejíž platnost byla řádně prodlužována), nýbrž výhradně zánik této dočasné ochrany. Není tak rozhodné, zda měla žalobkyně tuto dočasnou ochranu dne 21. 4. 2022 získat, tj. zda byla k tomu dni osobou dle § 3 Legis Ukrajina. Jejím udělením totiž žalobkyně důvodně nabyla dobrou víru v existenci a zákonnost své dočasné ochrany v ČR, k čemuž soud připomíná presumpci správnosti správních aktů. Soud též akcentuje, že dobrá víra žalobkyně nebyla ze strany správních orgánů ničím narušena po dobu více než tři a půl roku (ani při periodickém prodlužování platnosti dočasné ochrany), což není marginální období a jen to utvrzuje dobrou víru žalobkyně. Důvodem nyní přezkoumávaného zániku dočasné ochrany žalobkyně přitom nebyl fakt, že žalobkyni neměla být dne 21. 4. 2022 udělena dočasná ochrana v ČR, ale až později nastalé skutečnosti.
26. Lze dodat, že předmětem žaloby a soudního přezkumu není ani vrácení nové žádosti žalobkyně ze dne 2. 12. 2025, sp. zn. OAM-0447120/DO-2025, což jednoznačně vyplývá z textu žaloby i jejího petitu.
27. Soud uvádí, že dle rozsudku sp. zn. 2 Azs 111/2024, bod 42, „*závěr, že členské státy nemohou stanovit osobám požívajícím dočasné ochrany podmínky, které by byly méně příznivé než ty vymezené ve směrnici o dočasné ochraně, a že nemohou z dočasné ochrany vyloučit osoby, na které prováděcí rozhodnutí Rady dopadá, aniž by takový postup měl oporu ve směrnici o dočasné ochraně, jednoznačně a bez dalšího vyplývá ze samotného textu směrnice o dočasné ochraně, jakož i z jejího smyslu a účelu*“. Na tom nic nemění, že se zmíněný rozsudek věnoval důvodu zániku oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany dle § 5 odst. 8 písm. d) Legis Ukrajina, poněvadž citovaný, obecný závěr je plně aplikovatelný i na nyní projednávanou věc.
28. Soud dále konstatuje, že při posouzení věci vycházel z rozsudku sp. zn. 10 A 81/2025, body 54 a násl., s jehož závěry se ztotožňuje a na něž v podrobnostech odkazuje. Citovaný rozsudek sice tyto závěry uvádí nad rámec svého nosného důvodu (srov. bod 53 citovaného rozsudku), jsou ovšem odůvodněny podrobně a pečlivě, pročez jsou bez dalšího přenositelné i do nyní projednávané věci.
29. Soud stručně shrnuje, že citovaný rozsudek shledal § 5 odst. 8 písm. e) Legis Ukrajina odporujícím právu EU. V bodech 54–55 se citovaný rozsudek zabývá smyslem tohoto ustanovení, v bodě 56 připomíná, že dle již ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu udělení dočasné ochrany ve smyslu Legis Ukrajina ve skutečnosti znamená „jen“ poskytnutí dílčích práv osobám požívajícím dočasné ochrany dle prováděcího rozhodnutí, nikoli udělení, resp. přiznání dočasné ochrany jako takové. V bodě 57 citovaný rozsudek konstatuje, že je možné zavádět nebo udržovat opatření příznivější pro osoby požívající dočasné ochrany, nikoli však méně příznivá (musela by pak být zajištěna doplňková práva dle směrnice o dočasné ochraně), což plyne z recitálu č. 12 směrnice o dočasné ochraně, recitálu č. 17 prováděcího rozhodnutí a rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 4. 2025, č. j. 1 Azs 336/2024-42. V bodě 58 citovaný rozsudek uvádí, že všichni držitelé dočasné ochrany mají mít zajištěné přiměřené ubytování, přičemž dle bodu 60 citovaného rozsudku lze považovat za legitimní, aby měl stát přehled o tom, kde jsou osoby disponující dočasnou ochranou ubytovány – smyslem tohoto přehledu je ovšem to, aby těmto osobám stát případně mohl zajistit ono přiměřené ubytování, což mu ukládá směrnice o dočasné ochraně.

Z bodu 61 citovaného rozsudku pak vyplývá, že nelze tento legitimní cíl vynucovat hrozbou zániku práv plynoucích z dočasné ochrany, neboť to neodpovídá povaze směrnice o dočasné ochraně jakožto minimálního standardu poskytovaných práv. Zákodárce tak v § 5 odst. 8 písm. e) Legis Ukrajina vytvořil nový, na směrnici o dočasné ochraně nezávislý, důvod pro odnětí práv z dočasné ochrany.

30. V bodě 62 citovaný rozsudek poukázal na taxativnost výčtu důvodů pro vyloučení osoby z poskytnutí dočasné ochrany dle čl. 28 směrnice o dočasné ochraně. V bodě 63 citovaný rozsudek připomněl, že jednotlivci jsou oprávněni dovolávat se bezpodmínečných a dostatečně přesných ustanovení směrnice před vnitrostátními soudy vůči státu, a to i tehdy, že stát směrnici sice provedl, leč nesprávně, což je i zde posuzovaný případ. Body 64–65 citovaného rozsudku shrnují, že směrnice o dočasné ochraně je postavena na konstrukci, že členské státy mohou být vůči vysídleným osobám vstřícnější, nemohou se však vydat opačným směrem, což je případ § 5 odst. 8 písm. e) Legis Ukrajina, protože je toto ustanovení neaplikovatelné.
31. Soud poznamenává, že se žalovaný k žalobkyní označeným rozsudkům sp. zn. 2 Azs 111/2024 a sp. zn. 10 A 81/2025 ve vyjádření k žalobě nijak nevyjádřil. Jeho argumentace je založena na tom, že je potřeba rozlišovat oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany a dočasnou ochranu jako takovou. Žalovaný dle soudu sugeruje, že zrušení oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany v podstatě nic neznamená, neboť daná osoba o něj může požádat znovu a kolikrát chce. Žalovaný též tvrdí, že si členský stát, zde ČR, může zánik oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany upravit v zásadě zcela libovolně, jelikož tuto otázku směrnice o dočasné ochraně neřeší.
32. Soud s těmito úvahami žalovaného nemůže souhlasit. Oddělovat od sebe dočasnou ochranu ve smyslu právního rámce (směrnice o dočasné ochraně a prováděcí rozhodnutí), a z něj vyplývající definici osob, na něž se dočasná ochrana vztahuje, a minimální standard podmínek dočasné ochrany na jedné straně a konkrétní oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany na druhé straně, nelze, poněvadž to zcela opomíjí faktické dopady takové úvahy, potažmo i smysl a účel dočasné ochrany.
33. Z hlediska dané osoby a jejích práv totiž není dostačující, že splňuje podmínky pro to, aby se na ni z definice vztahovala dočasná ochrana (nehledě na to, že se daná osoba může ve svých úvahách o splnění podmínek mýlit). Dle čl. 8 odst. 1 směrnice o dočasné ochraně jsou členské státy povinny přijmout nezbytná opatření k zajištění povolení k pobytu osobám požívajícím dočasnou ochranu, a to na celé období trvání ochrany. Dočasná ochrana, nebo přesněji práva z ní vyplývající, neexistuje sama o sobě, bez ingerence správních orgánů, jelikož pro možnost využívat práva z ní plynoucí je nezbytné, aby existoval příslušný pobytový titul, tj. konkrétní oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany. Daná osoba má tedy právo na udělení vnitrostátního povolení k pobytu, přičemž toto povolení musí trvat po celou dobu trvání dočasné ochrany. Pokud by o něj daná osoba nepožádala, pak by na ni nebylo možné hledět jako na osobu s udělenou dočasnou ochranou, tj. osobu požívající práva z ní vyplývající, dle Legis Ukrajina a dle práva EU.
34. Na uvedeném nic nemění, že jde svou povahou toliko o deklaraci, že určitá osoba je osobou, na níž se vztahuje dočasná ochrana dle prováděcího rozhodnutí – srov. výše citovaný bod 56 rozsudku sp. zn. 10 A 81/2025, dle něž udělení dočasné ochrany ve smyslu Legis Ukrajina ve skutečnosti znamená „jen“ poskytnutí dílčích práv osobám požívajícím dočasnou ochranu podle prováděcího rozhodnutí, nikoli udělení, resp. přiznání dočasné ochrany jako takové.

Ovšem právě tato dílčí práva jsou podstatou dočasné ochrany, bez nich by byl tento institut zcela vyprázdněn.

35. Lichá je rovněž teze žalovaného, že nerozšiřuje taxativně koncipovaný výčet případů vyloučení osoby z poskytnutí dočasné ochrany dle čl. 28 směrnice o dočasné ochraně. Jestliže je následkem § 5 odst. 8 písm. e) Legis Ukrajina to, že dané osobě zanikne oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany, stane se tím osobou, která je fakticky z dočasné ochrany, tj. z čerpání dílčích práv z ní plynoucích, vyloučena. Není podstatné, zda může daná osoba o udělení oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany znovu, třeba i opakovaně, žádat, a to ani kdyby její žádost byla posléze úspěšná. Rozhodné je, že je po nějakou dobu z dočasné ochrany fakticky vyloučena.
36. Pokud jde o námitku žalobkyně, že postup žalovaného fakticky obchází výlukou přezkumného řízení ve vztahu k odnětí dočasné ochrany, soud nepovažuje vypořádání této námítky za podstatné. Ať již zákonodárce při zakotvení důvodu zániku oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany dle § 5 odst. 8 písm. e) Legis Ukrajina sledoval jakékoli cíle, z výše uvedeného vyplývá, že tento důvod ve světle práva EU nelze aplikovat. Soud tak jen stručně podotýká, že námitku žalobkyně neshledává důvodnou, a odkazuje na rozsudek sp. zn. 10 A 81/2025, body 66–68, dle nichž je přezkumné řízení vyloučeno v případech udělení a odnětí oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany – zde však jde o zánik tohoto oprávnění, kdy zákon s určitou skutečností spojuje právní následek, aniž by ho podmiňoval činností správního orgánu, tedy zahájením přezkumného řízení. Soud pak dodává, že nespatřuje reálnou vazbu mezi důvodem pro zánik oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany dle § 5 odst. 8 písm. e) Legis Ukrajina a skrytou snahou napravit předchozí chyby správního orgánu. Jinými slovy není zjevné, že by žalovaný tímto způsobem postupoval jen u osob, které následně nemohou úspěšně znovu požádat o dočasnou ochranu.
37. Soud nepovažoval za nutné se vyjadřovat k okolnostem zrušení adresy pobytu žalobkyně, z tohoto důvodu nebylo třeba provádět dokazování. Žalobkyně sice zmínila, že nebyla-li na adrese svého pobytu v době pobytové kontroly, bylo to tím, že byla v té době v práci, nikoli tím, že by se nejednalo o její řádnou adresu pobytu, na druhou stranu však ze žaloby neplyne, že by žalobkyně napadala samotnou změnu adresy svého pobytu na adresu pracoviště žalovaného v Praze. Žalobkyně za nezákonný zásah žalovaného jednoznačně označila jeho prohlášení zániku jejího oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany, k tomu rovněž předestřela patřičnou argumentaci.
38. Na posouzení věci pak nemá žádný vliv, že žalobkyně podala dne 9. 12. 2025 žádost o udělení dlouhodobého víza za účelem strpění pobytu na území, její žádosti bylo vyhověno a žalobkyni byl vydán vízový štítek s platností – jedná se o zcela odlišné pobytové oprávnění.
39. Poněvadž soud rozhodl ve věci samé, nerozhodoval již o návrhu žalobkyně na vydání předběžného opatření, neboť se stal bezpředmětným.

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

40. Na základě shora uvedeného soud dospěl k závěru, že žaloba je důvodná, a uvedený zásah žalovaného byl nezákonný. Zároveň soud zakázal žalovanému, aby pokračoval v porušování práva žalobkyně a obnovil stav před prohlášením zániku oprávnění žalobkyně k pobytu za účelem dočasné ochrany ke dni 23. 11. 2025. Žalovaný je tudíž povinen obnovit dočasnou ochranu žalobkyně udělenou jí dne 21. 4. 2022 a naposledy prodlouženou do 31. 3. 2026.
41. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobkyně byla ve věci zcela úspěšná, leč žádné náklady spojené se soudním řízením nekonkretizovala ani nedoložila, přičemž od soudního poplatku byla osvobozena ex lege dle § 11 odst. 2 písm. i) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích. Soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 22. ledna 2026

Milan Tauber v.r.
předseda senátu